

Силабус освітнього компоненту ОК 3
Освітня програма «Менеджмент»
Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Педагогіка та психологія вищої освіти

1 курс (семестр 2)

Дата створення: 28.08.2021

Викладач: Бондаренко Володимир Васильович, проф., к. пед. наук, доцент

Кафедра: Кафедра філософії та педагогіки професійної підготовки

Контактний телефон: (057) 707 37 86

E-mail: vv_bond57@email.ua

Обсяг освітнього компоненту: 3 кредити ЄКТС (90 годин).

Короткий зміст освітнього компоненту: Метою є ознайомлення з найбільш важливими питаннями загальних основ дидактики, педагогіки і психології, теорії виховання з позицій нового підходу; гуманізації, демократизації та національної і полікультурної спрямованості педагогічного процесу у вищій школі; сучасними методиками викладання дисциплін у вищій школі; методологією розробки методичних матеріалів до викладання та формування вмінь щодо проведення всіх форм занять і контролю.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- знати основні тенденції та перспективи розвитку ступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України;
- знати основні закономірності психіки та педагогічні категорії навчання й виховання;
- знати методи, види діяльності та спілкування;
- знати зміст пізнавальних процесів й емоційно-вольової сфери, а також індивідуально-психологічні особливості людини;
- знати специфіку рефлексивного управління процесом формування стійкого світогляду, правильного сприйняття сучасних проблем розвитку суспільства, людського буття, духовної культури.
- формувати особисту навчальну діяльність, спираючись на наукові психолого-педагогічні дослідження;
- добирати й використовувати передові педагогічні прийоми, різноманітні дидактичні методи та інтенсивні технології викладання у вищій школі;
- застосовувати базові психологічні й педагогічні знання для організації професійної діяльності і спілкування особистості.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: дисципліни першого та другого рівня освіти, ОК 1 – Іноземна мова наукового спілкування.

Набуті компетентності (ОНП)

Інтегральні:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у певній галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні:

ЗК2. Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань;

ЗК4. Здатність спілкуватись з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення державною, англійською та/або іншою іноземною мовою;

ЗК5. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування, планувати та проводити навчальні заняття, використовуючи компетентнісний підхід.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.

Фахові:

СК1. Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту СК7. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати;

СК4. Набуття універсальних навичок дослідника у сфері менеджменту, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проєктами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

СК7Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати;

СК8Здатність застосовувати основи педагогіки і психології в освітньому процесі у закладах вищої освіти;

СК11. Здатність до комплексного та системного управління діяльністю підприємств автомобільного транспорту в умовах конкуренції

Результати навчання:

ПРНЗ. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

ПРН5. Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу.

ПРН11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
1	ЛК1 Розвиток та становлення вищої освіти в Україні. Форми організації навчання у вищій школі	2
	ПР1 (ЛР, СЗ) Систематизація форм і видів навчальної роботи у ЗВО	2
	СР1 Розробити класифікацію етапів становлення вищої освіти в Україні	19
2	ЛК2 Психолого-педагогічні основи процесу навчання. Сучасні педагогічні технології та їх використання у ЗВО	2
	ПЗ1 (ЛР, СЗ) Класифікація традиційних та інноваційних педагогічних технологій, що актуальні у сучасному ЗВО України	2
	СР1 Створити таблицю традиційних та інноваційних педагогічних технологій	19
3	ЛК3 Педагогічна майстерність викладача вищої школи. Імідж та самооцінка викладача закладу вищої освіти	2
	ПР3 (ЛР, СЗ) Систематизація та класифікація складових педагогічної майстерності	2
	СР3 Побудувати образ ідеального викладача. Дати характеристику зовнішнього вигляду викладача ЗВО	18
4	ЛК4 Виховання та навчання як єдиний цілісний психолого-педагогічний процес. Критерії та якості навчання у вищій школі	2
	ПР 4 (ЛР, СЗ) Методи та прийоми виховної роботи є актуальними у ЗВО	2
	СР4 Розробити класифікацію методів і прийомів виховної роботи у ЗВО	18
Всього: ЛК		8
ПЗ		8
СР		74

Методи навчання, форми та методи оцінювання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові та рольові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», метод мозкової атаки.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання. Здобувач накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях.

Робота на лекції та семінарських заняттях оцінюється в 5 балів, з них:

2 бал – присутність на лекції та семінарському занятті за даною темою;

3 бали – активна участь в дискусії, відповіді на запитання лектора, виступ на занятті.

На самостійну роботу передбачено виконання 4х завдань, кожне з яких оцінюється 10 балами.

Підсумковий контроль передбачає залік у вигляді усного опитування.

Розподіл балів з дисципліни

Види оцінювання	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T3</i>	<i>T4</i>	Усього
Виступ на занятті, участь у дискусії	5	5	5	5	20
Захист завдання з самостійної роботи, підготовка презентації	10	10	10	10	40
Залік					40
Всього з дисципліни					100

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти на заліку при відповіді на теоретичні питання

Оцінка	Критерії
30 – 40 балів	Здобувач освіти правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методу, може навести приклади застосування понятійного апарату, демонструє здатності до системного, логічного і послідовного мислення; проявляє вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної проблеми.
20 – 29 балів	Здобувач освіти дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату, вміння аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
6 – 19 балів	Здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
0-6 балів	Здобувач освіти дає неправильну відповідь на питання, показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповідає.

Максимальна кількість балів в цілому за дисципліною становить 100 балів. Студент отримує залік при накопиченні мінімального порогу в 60 балів.

Політика курсу:

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і семінарських занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

Рекомендована література:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 09.08.2019 № 1556-VII. Підстава – 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. К., 2016.
3. Бондаренко В.В. Основи педагогіки та психології вищої школи: Навч посібник. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2020. 206 с.
4. Киселиця О.М., Богданюк А.М., Гуліна Л.В. Прогнозування та запобігання синдрому професійного вигорання та хронічної втоми / О.М. Киселиця, А.М. Богданюк, Л.В. Гуліна // Молодий вчений. 2018. №3. С.89-92.
5. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці: практикум / Я.В. Крушельницька – К.: КНЕУ, 2014. 351с.
6. Мешко О.І. Психологія вищої школи. Навчальний посібник. Тернопіль: «Вектор», 2018. 196 с
7. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.

8. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. – Х. : НФаУ, 2019. 234с.

9. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с

10. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання / За ред. О.О. Андрєєва, В.М. Кухаренка. – Харків: ХНАДУ, 2013. 212 с.

11. Kryshchanovych, M., Kotyk, T., Tiurina, T., Kovrei, D., & Dzhandan, H. Pedagogical and Psychological Aspects of the Implementation of Model of the Value Attitude to Health. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 11(2Sup1), 2020. 127-138. <https://doi.org/10.18662/brain/11.2Sup1/99>

12. Zhao L, He W and Su Y-S Innovative Pedagogy and Design-Based Research on Flipped Learning in Higher Education. *Front. Psychol.* 2021. 12:577002. doi: 10.3389/fpsyg.2021.577002

Додаткові джерела:

1. Дистанційний курс : <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2145>
2. Офіційний сайт Лабораторії психодіагностики [Електронний ресурс] psychology.univer.kharkov.ua/lab.htm
3. Професійно-технічна освіта [Електронний ресурс]. 2015. <http://proftekhosvita.org.ua>